

Notatark

Sagsnr. 81.28.00-P05-1-15

Sagsbehandler
Thomas Frank

6.2.2015

Analyse af udviklingen i sygefravær på skoleområdet i Hedensted Kommune 2013-2014

I det følgende præsenteres den overordnede udvikling i sygefraværet for skoler og SFO'er i Hedensted Kommune for 2012-2014. Da fraværsudviklingen erfaringsmæssigt har en års-cyklus, som er u-formet (fraværet er højest i 1. og 4. kvartal og lavest i 2. og 3. kvartal), så er det nødvendigt, at sammenligne hver periode med den tilsvarende fra andre år, hvis man skal have en retvisende vurdering af udviklingen. At sygefraværet eksempelvis stiger fra 3. til 4. kvartal er meget normalt.

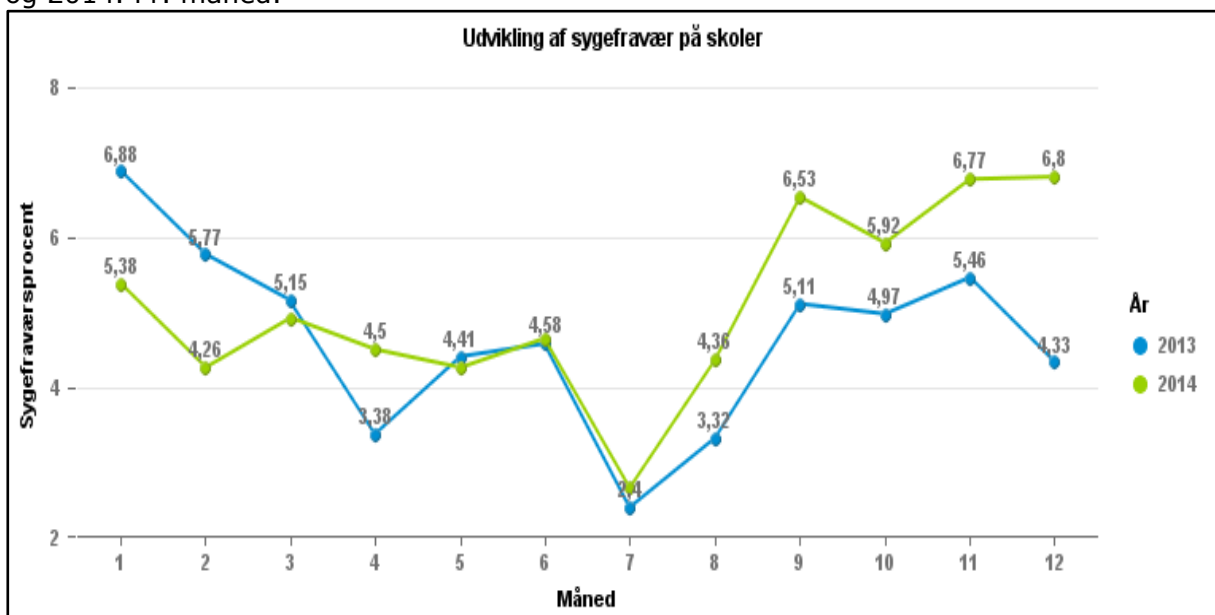
Notatet starter med at studere fraværet på et overordnet niveau, hvor udvikling og niveau sammenlignes med Læring – Børn og Unge samt Social Omsorg. Derefter ser vi nærmere på forskellene mellem lærer og pædagoger. Endelig undersøges det om der er statistiske forskelle mellem perioderne og mellem lærer og pædagoger, samt om der er baggrundsvariable (skolestørrelse, alder, medarbejderomsætning og køn), der kan forklare fraværsudviklingen og -niveauet.

I det følgende skal man være opmærksom på, at kategorien 'pædagoger' ikke kun indeholder pædagoger, men også pædagogmedhjælpere m.m.

Udvikling i det samlede sygefravær på skolerne

Figur 1 viser den samlede sygefraværsudvikling for skolerne måned for måned i 2014 og 2013.

Figur 1. Udviklingen i det samlede sygefravær på skolerne i Hedensted Kommune i 2013 og 2014. Pr. måned.

Af figur 1 kan man se, at sygefraværet er relativt højt i foråret 2013 i forhold til 2014, mens det fra august og året ud er relativt set højere i 2014 i forhold til 2013.

I det følgende er der først tre tabeller, som viser udviklingen for alle skoler og SFO'er i Hedensted Kommune under et. Tabellerne viser henholdsvis det samlede sygefravær, det korte og endelig det lange sygefravær. Der er her sammenlignet mellem 2012, 2013 og 2014.

Tabel 1.

Samlet sygefravær (%) Alle skoler og SFO'er				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, %-point
K3	3,4%	3,6%	4,5%	0,9
K4	4,7%	4,9%	6,5%	1,6
K3+K4	4,1%	4,2%	5,5%	1,3
K1-K4	4,5%	4,6%	5,1%	0,5

Tabel 2.

Korttidssygefravær (%) Alle skoler og SFO'er				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, %-point
K3	1,6%	1,4%	2,0%	0,6
K4	2,6%	2,9%	3,1%	0,2
K3+K4	2,1%	2,2%	2,5%	0,3
K1-K4	2,5%	2,5%	2,5%	0

Tabel 3.

Langtidssygefravær (%) Alle skoler og SFO'er				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, %-point
K3	1,7%	2,1%	2,5%	0,4
K4	2,2%	2,0%	3,4%	1,4
K3+K4	2,0%	2,1%	2,9%	0,8
K1-K4	2,1%	2,2%	2,5%	0,3

For de fleste kategorier stiger sygefraværet fra 2013 til 2014, men der er stor forskel på størrelsen. Eksempelvis stiger det korte sygefravær mest i mellem de to 3. kvartaler, for så at være næsten ens. Omvendt er det særligt i mellem de to 4. kvartaler, der er en stigning i det lange sygefravær.

Det kan derfor være interessant, at se lidt nærmere på de personer, som er langtidssygemeldte i 4. kvartal. Spørgsmålet er om de har startet deres sygdom i 3. kvartal, og det er forklaringen på denne udvikling.

Det kan imidlertid ikke bekræftes – de to udviklinger er på den måde uafhængige af hinanden. Forskellen mellem de to år er, at der i 2014 er flere personer, som er sygemeldte i meget lang tid. Der er således flere der er blevet sygemeldte tilbage i 2. kvartal 2014 i forhold til 2013, og det medfører en stigning i det lange sygefravær. Man kan også konstatere, at forskellen i antallet af personer, der er langtidssygemeldte mellem de to år ikke er ret stor.

Sammenligning med Læring, Børn og Unge og Social Omsorg

I det følgende præsenteres tabeller for fraværsudviklingen i 2012, 2013 og 2014 opdelt i samme perioder som ovenfor. Hensigten er, at have noget at sammenligne med. Imidlertid er det væsentligt, at påpege, at der er forskel på det udførte arbejde ligesom uddannelsesniveaet er forskelligt mellem medarbejdergrupperne (og det har typisk en betydning for sygefraværet). Sammenligningerne i det følgende skal derfor tolkes med stor varsomhed.

Tabel 4.

Samlet sygefravær (%) Læring - Børn og Unge				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, %-point
K3	4,3%	2,9%	4,0%	1,1
K4	5,1%	4,8%	4,5%	-0,3
K3+K4	4,7%	3,8%	4,3%	0,5
K1-K4	5,3%	4,4%	4,4%	0

Tabel 5.

Samlet sygefravær (%) Social Omsorg				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, %-point
K3	4,9%	4,3%	3,9%	-0,4
K4	6,5%	5,4%	5,1%	-0,3
K3+K4	5,7%	4,9%	4,5%	-0,4
K1-K4	5,4%	5,1%	4,6%	-0,5

Læring Børn og Unge stiger også generelt fra 2013 til 2014, men her skiller 4. kvartal sig ud ved at fraværet falder (gælder både for det lange og det korte sygefravær). Niveaulet ligger samtidig en smule under skolernes fravær.

For Social Omsorg er niveaulet omvendt noget tættere på skolernes fraværsniveau, men her ser udviklingen noget anderledes ud. Således oplever man et fald i fraværet i næste alle de studerede perioder fra 2013 til 2014

Tabellerne for det korte henholdsvis det lange sygefravær i de to områder kan findes i bilag 2.

Sygefraværsudviklingen i dage

Ovenfor er udviklingen i sygefraværet på skoleområdet opgjort i procent. For at kunne give en bedre ide om omfanget af sygefraværet, så er de tre tabeller herunder konverteret til antal dage pr. fuldtidsmedarbejder.

Tabel 6.

Samlet sygefravær (dage) skoler + SFO				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, dage
K3	10,3	10,5	13,1	2,6
K4	13,9	14,5	18,7	4,2
K3+K4	12,1	12,5	15,9	3,4
K1-K4	13,1	13,6	14,7	1,1

Tabel 7.

Korttidssygefravær (dage) skoler + SFO				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, dage
K3	4,6	4,3	5,7	1,4
K4	7,4	8,4	9,1	0,7
K3+K4	6,0	6,3	7,4	1,1
K1-K4	6,9	7,2	7,3	0,1

Tabel 8.

Langtidssygefravær (dage) skoler + SFO				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, dage
K3	5,7	6,1	7,4	1,3
K4	6,4	6,1	9,6	3,5
K3+K4	6,1	6,1	8,5	2,4
K1-K4	6,2	6,4	7,4	1,0

Forskel på pædagoger og lærer?

I det følgende afsnit sammenlignes pædagogernes og lærernes fraværsudvikling. Første for det samlede fravær, og derefter for det korte henholdsvis det lange sygefravær.

Tabel 9.

Samlet sygefravær (dage) skoler + SFO						
Periode/År	2012		2013		2014	
	Lærer	Pædagoger	Lærer	Pædagoger	Lærer	Pædagoger
K3	8,2	23,5	9,4	13,7	11,3	22,9
K4	11,6	14,3	11,8	27,0	20,2	22,6
K3+K4	9,9	19,0	10,6	20,3	15,8	22,8
K1-K4	11,7	18,6	12,2	17,7	14,3	23,0

Tabel 10.

Korttidssygefravær (dage) skoler + SFO						
Periode/År	2012		2013		2014	
	Lærer	Pædagoger	Lærer	Pædagoger	Lærer	Pædagoger
K3	3,5	12,7	3,5	6,7	4,3	9,0
K4	6,6	12,9	7,3	11,8	9,5	8,9
K3+K4	5,1	12,8	5,4	9,2	6,9	9,0
K1-K4	6,1	12,0	6,1	11,0	6,6	11,5

Tabel 11.

Langtidssygefravær (dage) skoler + SFO						
Periode/År	2012		2013		2014	
	Lærer	Pædagoger	Lærer	Pædagoger	Lærer	Pædagoger
K3	4,6	10,8	5,9	7,0	7,0	13,9
K4	5,0	1,4	4,6	15,2	10,8	13,7
K3+K4	4,8	6,3	5,2	11,1	8,9	13,8
K1-K4	5,5	6,7	6,1	6,7	7,7	11,6

Generelt kan det konstateres, at pædagogernes fraværsniveau er noget højere end lærerne.

Ser man på udviklingen i fraværet, så oplever begge medarbejdergrupper en stigning i det samlede fravær fra 2013 til 2014. Dykker vi ned i de forskellige perioder er der dog forskelle. Således er stigningen i 3. kvartal 2013 til 2014 markant højere for pædagogerne i forhold til lærerne. Imidlertid falder pædagogernes fravær fra 4. kvartal 2013 til 2014, mens lærernes stiger. Noget tyder dog på, at 4. kvartal 2013 var en undtagelse i pædagogernes fravær. Således er pædagogernes langtidssygefravær lavere både før og efter 4. kvartal 2013.

For begge grupper ser det ud til, at det primært er det lange sygefravær der trækker fraværstigningen for begge grupper. Dog sker udviklingen på forskellige tidspunkter - såle-

des sker stigningen i det lange sygefravær for pædagogerne fra 3. kvartal 2013 til 2014, mens det tilsvarende er i 4. kvartal for lærerne.

Fordeling og udvikling i fraværet på skoleniveau

Ser vi på udviklingen på skoleniveau i sygefraværet, så er det tydeligt, at der er store forskelle mellem skolerne. Således er der flere skoler, som klarer sig *bedre* end året før, og har et fald i fraværet i den undersøgte periode. Samtidig er der også skoler, som klarer sig dårligere, og hvor sygefraværsniveauet er steget markant

Opsamling

Opsamlende finder vi:

- Grundlæggende er der en stigning i sygefraværet på området, hvor det primært er det korte sygefravær der stiger mest i mellem 3. kvartal 2013-2014, mens det er det lange sygefravær der er mellem 4. kvartal 2013-2014, at der er stigning i det lange sygefravær.
- Det er relativt få ekstra personers langtidssygefravær, der trækker niveauet op i 2014. Der er således relativt set flere i 2014, der er blevet langtidssyge i 1. halvår 2014.
- Generelt kan det konstateres, at pædagogernes fraværsniveau er noget højere end lærernes.
- Både pædagoger og lærer oplever en stigning i det samlede fravær fra 2013 til 2014.
- Stigningen i fraværet i 3. kvartal 2013 til 2014 er markant højere for pædagogerne i forhold til lærerne. Imidlertid falder pædagogernes fravær fra 4. kvartal 2013 til 2014, mens lærernes stiger. Pædagogernes langtidssygefravær er dog lavere både før og efter 4. kvartal 2013.
- For begge grupper ser det ud til, at det primært er det lange sygefravær, der trækker fraværstigningen for begge grupper.
- Stigningen sker på forskellige tidspunkter - således sker stigningen i det lange sygefravær for pædagogerne fra 3. kvartal 2013 til 2014, mens det tilsvarende er i 4. kvartal for lærerne.
- Stigningen i fraværet er statistisk signifikant for lærerne, men det viser sig samtidig, at der ikke er statistisk signifikant forskel på udviklingen i fraværet mellem pædagoger og lærer. Vi kan med andre ord ikke afvise, at variationerne i sygefraværsudviklingen i de respektive perioder *mellem de to grupper* er udtryk for tilfældigheder.
- Der viser sig, at være store variationer mellem skolerne på begge fraværstyper, og der er flere skoler, som klarer sig *bedre* end året før, og har et fald i fraværet i den undersøgte periode.
- Når man statistisk undersøger baggrunden for udviklingen i samt niveauet for fraværet, så er skolens størrelse samt medarbejdernes køn ikke signifikante forklaringsfaktorer. Derimod er alder i næsten alle analyser en signifikant forklaringsfaktor. Samtidig viser det sig, at medarbejderomsætningen på skolen for 2014 også er signifikant (sammen med alder), når vi ser på lærernes niveau for det korte sygefravær i 3. og 4. kvartal 2014.

Afslutningsvis viser tabel 20 udviklingen i det samlede sygefravær for området fra 2011 til 2014. Som man kan se er niveauet i 2014 næste på niveau med 2011.

Tabel 20.

	2011	2012	2013	2014
Sygefravær Læring - Skoler (kun skoler og SFO)	4,94	4,53	4,62	5,06

Opsamling og anbefalinger fra arbejdsgruppen

Helt overordnet kan man konstatere, at der er stigninger i sygefraværet på området i løbet af 2014, og særligt i sidste halvdel af året. Imidlertid er der, foreløbigt, ikke noget der tyder på, at det *generelt* skulle være udløst af reform og ny aftale om arbejdstidsregler. Således er den primære stigning i det lange sygefravær, og en stor del af denne fraværstype skyldes medarbejdere, der er blevet langtidssyge tidligt i 2014, og dermed trækker det lange sygefravær meget op.

Årsagerne til langtidssygefraværet er kraftigt stigende på kræft og psykisk overbelastning (hvilke også opleves i kommunen som helhed). Men denne stigning kan ikke umiddelbart, som det ser ud nu, kobles til, at der er flere, der bliver langtidssyge i slutningen af året.

Det betyder ikke, at reformen og ændringen af arbejdstidsreglerne ingen betydning har. Således kan man se, at der er store variationer på de enkelte skoler i deres sygefraværsudvikling og -niveau. Og for nogle af skolerne er niveauet af sygefraværet meget højt (her skal man være opmærksom på skolens størrelse).

Anbefalingen fra arbejdsgruppen er derfor:

1. Man bør på de enkelte skoler dykke ned i tallene og diskutere:
 - Har vi tilstrækkelig viden om fraværet på vores skole?
 - Hvad gør vi ved det – hvordan arbejder vi med, at sikre en sund arbejdsplads, og er det tilstrækkeligt?
 - Hvad er det der driver jeres lange fravær? – kræft eller psykisk overbelastning?
 - Bruger vi de redskaber, der stilles til rådighed for afhjælpning af langtidssygemeldinger – Ressourcekonsulent (Anna Dorthe), sundhedsordning, kultur-snakke, team- og gruppesamtaler/-udvikling, tilbud om coach og psykolog
2. Der kan observeres en stor forskel mellem pædagogernes og lærernes sygefraværsniveau. Man bør på den enkelte skole forfølge dette, og have fokus på hvordan det kan nedbringes. Fremover vil der i fremmøde og fraværssporterne (kvartalsrapporter) være en opdeling i skole og SFO, hvilket vil give mulighed for at følge dette.
3. Spørgsmålet er lige nu om det lange sygefravær fortsætter på samme niveau og fortsætter med at stige? Vi er lige nu på et tidspunkt af året, hvor fraværet altid vil være højt, så det er interessant, at følge det fremad.

Bilag 1
Fraværniveau for Læring – Børn og Unge samt Social Omsorg

Korttidssygefravær (%) Læring - Børn og Unge				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, %-point
K3	1,9%	1,4%	1,8%	0,4
K4	2,6%	2,2%	2,2%	0
K3+K4	2,3%	1,8%	2,0%	0,2
K1-K4	2,4%	2,2%	2,1%	-0,1

Langtidssygefravær (%) Læring - Børn og Unge				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, %-point
K3	2,4%	1,5%	2,2%	0,7
K4	2,5%	2,5%	2,3%	-0,2
K3+K4	2,5%	2,0%	2,3%	0,3
K1-K4	2,9%	2,2%	2,3%	0,1

Korttidssygefravær (%) Social Omsorg				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, %-point
K3	2,3%	2,0%	2,0%	0
K4	3,3%	2,9%	2,7%	-0,2
K3+K4	2,8%	2,4%	2,3%	-0,1
K1-K4	2,7%	2,6%	2,5%	-0,1

Langtidssygefravær (%) Social Omsorg				
Periode/År	2012	2013	2014	Udvikling 2013-2014, %-point
K3	2,6%	2,3%	1,8%	-0,5
K4	3,1%	2,5%	2,5%	0
K3+K4	2,9%	2,4%	2,1%	-0,3
K1-K4	2,8%	2,5%	2,2%	-0,3